

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ГРАДА ЛОЗНИЦЕ

Година XLVIII • Број 19
19. новембар 2024. године • Лозница

О Д Л У К У

1. Доноси се Сепарат о условима за зеленило на територији Града Лознице.
2. Одлука ступа на снагу и примењује се осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу града Лознице”.

Образложење

У складу са чланом 2. став 1. тачка 68 Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, број 72/2009, 81/2009-испр, 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019-др.закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) и члана 5 Правилника о садржини, начину, поступку и роковима израде и објављивања сепарата („Сл. гласник РС“, број 33/2015), сепарат је документ који доноси ималац јавних овлашћења у оквиру своје надлежности кад плански документ не садржи услове, односно податке за израду техничке документације, који садржи одговарајуће услове и податке за израду техничке документације, а нарочито капацитете и место прикључења на комуналну и другу инфраструктуру према класама објеката и деловима подручја за које се доноси, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња. У складу са наведеним, одлучено је као у диспозитиву.

ЈП „ЛОЗНИЦА РАЗВОЈ“
ДИРЕКТОР
Никола Драгићевић, дипл.екон., с.р.

Број: 01-635

Датум: 12.11.2024.године

Лозница

**СЕПАРАТ О ГРАДСКОМ ЗЕЛЕНИЛУ
НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЛОЗНИЦЕ**

Лозница, 2024

СЕПАРАТ О УСЛОВИМА ЗА ЗЕЛЕНИЛО НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЛОЗНИЦЕ

- Сепарат о техничким условима изградње јесте документ који доноси ималац јавних овлашћења у оквиру своје надлежности када плански документ не садржи услове, односно податке за израду техничке документације, који садржи одговарајуће услове и податке за израду техничке документације, а нарочито капацитете и смернице везане за јавне зелене површине у случају извођења радова.
- Уколико се приликом извођења радова на било који начин користи или ремети изглед јавне зелене површине, извођач радова је дужан да у року од 15 дана од завршетка радова, уз надзор овлашћеног лица из ЈП „Лозница развој“, поменути површину врати у првобитно стање.
- Овим нацртом су обухваћене зелене површине којима управља ЈП „Лозница развој“, као и услови и начин обављања послова који се тичу уређења, одржавања и заштите јавних зелених површина.
- Циљеви израде нацрта сепарата:
 - Контролисани, плански кораци уређења и одржавања зелених површина, повећање површина и квалитета зеленила. Приближити се стандарду од 25м² зелених површина по глави становника.
 - Спречавање стихијске садње и лошег избора врста за садњу (алергогене врсте, врсте са јаким кореновим системом...)
 - Интегрисани систем зелене инфраструктуре (повезаност паркова, скверова, дрвореда, градске шуме, блоковског зеленила)
 - Повећање свести грађана о добробити развоја и одржавања зелене инфраструктуре у граду и промовисање потреба законског регулисања заштите, планирања, пројектовање изградње, одржавања и коришћења зелених површина као општег добра.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ИЗРАДЕ СЕПАРАТА

ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ СЕПАРАТА

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14 , 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 И 62/23); • Правилник о садржини, начину, поступку и роковима израде и објављивања сепарата (“Сл. Гласник РС” бр.33/15); , Одлука о одржавању чистоће, јавних и зелених површина и заштита комуналних објеката („Сл.лист града Лознице“ бр. 6/09, 9/09, 2/11, 4/13 и 11/13), члан 38 Статута Јавног предузећа за управљање, планирање и пројектовање „Лозница развој“;

ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ СЕПАРАТА

Просторни план града Лознице („Службени лист града Лознице“. Бр. 13/11), Плана генералне регулације за неселењено место Лозница („Службени лист града Лознице“ бр. 3/14 и 13/18), Плана генералне регулације за насељено место Лешница (Службени лист

града Лознице“ бр. 6/23), Плана генералне регулације за насељено место Бања Ковиљача („Службени лист града Лознице“, бр 4/2011, 14/2017 и 4/2019).

Јавно предузеће „Лозница развој“ доноси сепарат .

СИСТЕМ ЗЕЛЕНИЛА

Постојећи систем зеленила у Лозници карактерише следеће:

- Постојећи систем карактерише уситњеност, фрагментација, неповезаност и неравномеран распоред зелених површина унутар градске територије. Постоје делови града са већом заступљеношћу зелених површина и они са изузетно малом.
- Повезујуће зеленило (дрвореди) позиционирани су само на неким путним правцима и у најужем центру града и не обезбеђују повезивање самосталних градских зелених површина међу собом нити са ванградским природним пејзажом.
- Веће зелене површине (шуме) су стратешки добро позициониране у односу на природне услове (морфологију терена и доминантне ветрове), али су недовољно повезане и искоришћене. Такође постоји и тенденција сече шума и њихове фрагментације чиме се значајно умањује њихова еколошка вредност.
- Продори зеленила у град су само делимично остварени (на позицији реке Штире, бањски пут..). Изградња трајних и привремених објеката угрожава могућности повезивања унутар градског са ванградским системом зеленила и тиме угрожава могућност формирања целовитог и континуалног система зеленила.

Основни је закључак да укупни фонд зеленила у Лозници делимично задовољава стандарде и нормативе у погледу укупне количине и врсте зеленила.

СИСТЕМ ЗЕЛЕНИЛА

Систем зеленила чине све зелене површине града различитих намена и различитог власништва: приградске шуме, приватне шуме и шикаре, градске шуме, градске баште, градски паркови, дрвореди, зелене површине вишепородичног становања као и сви остали зелени простори на територији града. Систем је пре свега дефинисан са становишта земљишног покривача зеленила, а не са становишта активности које се на тим земљиштима одвијају.

Природне вредности градског простора представљају предуслов остваривања еколошке функције отворених простора у граду. Под утицајем изграђивања и променама садржаја, делови града се мењају и развијају.

Потребно је унапредити квантитативну и квалитативну заступљености зеленила у Лозници, успоставити континуални систем зеленила унутар града повезаног са регионалним системом зеленила и заштитити и афирмисати просторе посебних природно-еколошких и естетских вредности. Такође, потребно је приступити очувању и унапређењу квалитета уређености и опремљености постојећих јавних зелених површина, увођењу садржаја у постојеће јавне зелене површине и уређењу постојећих зелених површина. На ужој територији града у процесу урбане обнове формирати нове мање зелене површине и линијско зеленило. Градске неуређене површине које нису намењене изградњи уредити као јавне зелене површине. У подручјима интензивне пољопривреде предвидети пошумљавање

у функцији ветрозаштите, заштите од емисија и интегралне заштите природе. Обезбедити заштитно зеленило у индустријској зони. Планирати формирање граница града формирањем зеленог прстена око града, остваривање умреженог система зелених површина коришћењем линијских веза између постојећих и планираних зелених површина и повезивање система градског зеленила са регионалним шумама и зеленим прстеном око града. Потребно је уредити приобаља Штире, Трбушнице и Жеравије као зелених коридора са рекреативном функцијом и заштитити пределе посебних одлика: видиковци, гребени, парк код Цркве, парк у Бањи Ковиљачи..

Заштита постојећег фонда зелених површина града и њихово унапређење реконструкцијом, уклањањем привремених објеката и заменом биљног фонда врши се регистрацијом тих површина, формирањем катастра зелених површина града и њиховом валоризацијом стања. Постојеће зелене површине приказане у Плану су фиксне као површина, али се могу унапређивати у оквиру своје типологије или се могу мењати у оквиру типологије зелених површина. Приоритетно је заштитити постојеће велике градске зелене површине примарног еколошког и естетског значаја за град. Условне уређивања и грађења прилагодити очувању, унапређењу и афирмацији њихове еколошке вредности. Такође је потребно посебно неговати и чувати постојеће градске паркове и скверове као просторе еколошких и естетских унапређења слике града и градског пејзажа.

Јавне зелене површине у Лозници чине:

Градске зелене површине

- Паркови
- Тргови, скверови
- Парк-шума у Бањи Ковиљачи
- Зелени коридори и повезујући зелени рекреативни простори
- Двореди
- Гробља

Приградске зелене површине (поједине)

- Заштитно зеленило (дуж саобраћајних коридора)

Као јавне зелене површине се дефинишу и зелене површине интегрисане у поједине јавне намене за које су правила и услови уређења дати у посебним поглављима:

- зелене површине јавних служби и објеката
- зеленило градских и насељских јавних рекреативних центара
- зелене површине заштићених природних и културно-историјских целина
- зеленило депоније са посебним обавезама рекултивације

Поред дефинисаних локација неопходних за квалитетан развој мреже зелених површина у Лозници предложене су и локације могућих нових рекреативних односно репрезентативних паркова за чијим развојем у овом тренутку не постоји реална потреба али који би се могли реализовати у складу са погушћавањем изградње и становања у окружењу и значајно допринети увећању зеленог фонда. Ове просторе треба планирати као јавне и уређивати и опремати у складу са рекреативним потребама становништва. Дефинисање услова уређења реализовало би се израдом планова нижег реда.

Остале зелене површине јесу неуређено, уређено, озелењено као и земљиште намењено озелењавању које се налази на осталом градском земљишту, интегрисано у различите намене и које може бити у свим облицима својине. Чине их поједине интегрисане и приградске зелене површине:

Интегрисане зелене површине

- Зелене површине становања
- Зелене површине рекреационих центара и комплекса (на осталом земљишту)
- Зеленило интегрисано у остале намене (комерцијалне делатности и опште центре, специјализоване центре и објекте, зелене површине уз индустријске и производне зоне)

Приградске зелене површине

- Приградске заштитне шуме
- Простори између реке и насипа

Јавне градске, приградске и интегрисане зелене површине се уређују и опремају у зависности од врсте, значаја, реализованих/планираних садржаја, интензитета коришћења, планираног степена уређивања и одржавања.

Земљиште намењено реализацији јавних зелених површина може бити уређено или неуређено. Неуређено земљиште намењено за јавну зелену површину не може се издавати у закуп или користити за изградњу привремених објеката који нису у складу са основном наменом.

Паркови се примарно користе за одмор, шетњу, забаву и игру. Уређују се у зависности од врсте, значаја и гравитационог подручја.

Зелене површине у градовима и насељеним местима су поред путне мреже, електромреже, водоводне и канализационе мреже једна од главних инфраструктуралних компоненти урбаних и руралних простора. Оне својим специфичностима дају главни животни угођај и естетски изглед насеља.

Биљке као основ зелених површина су највећа и најефикаснија мера заштите животне средине јер имају многобројне функције без којих би замро живот на планети Земљи.

Еколошки значај зеленила је вишеструк и огледа се у смањењу аерозагађења, побољшању микроклиме, смањењу комуналне буке, успоравању брзине и удара ветрова, ублажавању екстремних температура, повољном дејству на састав земљишта, смањењу високог нивоа капиларних и подземних вода, заштитном дејству од прекомерне инсолације, смањењу клизања и спречавању ерозије земљишта, инсектицидном и бактерицидном дејству, оплемењивању и декорацији простора, умирујућем дејству на психу људи, омогућавању рекреације и позитивном утицају на развој туризма.

Сада у ери наглог привредног развоја а пре свега прљавих технологија зелене површине морају имати примат у изградњи и обликовању урбаних простора. Потврда овоме је удомаћена изрека паркови – зелене површине су „Плућа града” а са шумама и воћњацима „Плућа планете земље”.

У концепцији уређења и озелењавања простора у свим насељима, биљке се јављају у следећим видовима:

- Групације биљака које чине одређене врсте дрвећа и жбуња. Оне имају естетско – декоративну функцију и санитарно – хигијенску функцију током целе године. Налазе се у заштитним појасевима, парковима, блоковском зеленилу, итд. Могу бити оформљене од исте или више врста дрвећа и жбуња.
- Дрвореди чија је основна функција заштита од ветра, инсолације, буке, прашине и других загађења.

Ове биљне врсте су се високо адаптирале на локални биотоп. Стабла су распоређена тако да не ометају правилан развој крошње, не оштећују архитектонске објекте, истичу просторне визуре, снижавају ударе ветра.

Присутна су у већини улица свих насеља и у мањој мери дуж саобраћајница. Могу бити оформљени од једне или више биљних врста.

- Биљке солитери које својим изгледом, обликом и бојом листова, цветова, плодова или коре стабла долазе до посебног изражаја на травнатом или снежном покривачу.

- Жива ограда која уз декоративну функцију има и улогу заштите од буке, прашине, блата и погледа.

- Цветњаци оплемењују најатрактивније површине и просторе у насељима (непосредна околина споменика, улази у јавне и пословне објекте, паркови, итд.).

-Травњаци чине основу свих зелених површина.

ПРИКАЗ СТАЊА

Град Лозница са Бањом Ковиљачом, Гучевом, Цером, Десном обалом Дрине, Вуковим Тршићем, Бањом Бадањом, манастиром Троношом и Чокешиним и другим бројним споменицима има велике туристичке и рекреативне потенцијале. Ако овоме додамо повољан географски положај у односу на окружење види се да смо на завидном месту у Србији. Данас кад нам је због убрзаног животног темпа неопходан одмор и рекреација, та спрега човека и животне средине је нераздвојива а зелене површине као основ представљају главни чинилац у ланцу елемената здраве животне средине. Уређење зелене површине пружају разноврсне благодети како становништва тако и туриста.

Имајући у виду стање привреде у нашем граду па туризам у спрези са бањама и историјско –културним благом овог краја чини основни потенцијал развоја овог града. Вегетацију и климу овог краја дефинишу планине Гучево, Цер, Иверак и Видојевица као и речне долине Дрине, Јадра, Корените, Штире, Трбушнице са својим притокама које обилију водом која још увек није толико загађена. Аутохтоне врсте дрвећа и жбуња су: *Quercus sp.* (храст), *Ostrya sp.* (grab), *Fagus sp.* (буква), *Fraxinus sp.* (јасен), *Prunus* (трешња), *Populus tremula* (јасика, трепетљика), *Salix sp.* (врба), *Tilia sp.* (липа), *Crataegus sp.* (глог), *Sambucus sp.* (зова), *Rubus fruticosus* (купина), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Cornus mas* (дрен), *Cornus sanguinea* (свиб), (*Sorbus domestica*) оскоруша, (*S. torminalis*) брекиња, (*S. agia*) мукиња, (*Prunus spinosa*) трњина и др.

Зелене површине у граду Лозници су у надлежности ЈП „Лозница развој” и за њих се сваке године доноси програм одржавања. На основу програма одржавања издвајају се средства која се Уговором за одржавање преносе КЈП „Наш дом” у зависности од реализације.

Зелене површине обухваћене Програмом одржавања јавних зелених површина у Лозници, чији је управљач ЈП „Лозница развој“ сврстане су у следеће категорије:

ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ У ЛОЗНИЦИ**А. ГРАДСКЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ****89.906 m²**

- Трг Вука Караџића
- Ул. Гимназијска и Гимназија
- Трг Јована Цвијића
- Миодрага Борисављевића
- Парк код К-1, К-2, К-3 зграда
- Ул. Жикице Јовановића
- Ул. Карађорђева (кружни ток)
- Учитељска
- Вука Караџића
- Ул. Јована Цвијића
- Трг Анте Богићевић
- „Аркаде“ ул. Јанка Веселиновић
- Ул. Светог Саве I и II
- Парк код Вуковог дома
- Парк код Вуковог споменика
- Парк код Железничке и аутобуске станице
- Шабачки пут – ул. Кнеза Милоша,
- Максима Горког
- Војводе Путника
- ЗЦ „Мала“ ул. Болничка
- Парк у ул. Вере Благојевић
- Парк у ул. Краља Петра
- Парк испред „Дистрибуције“, ул. Слободана Пенезић
- Парк испред ОШ „Кадињача“, ул. Генерала Јуришић
- Булевар Доситеја Обрадовић
- Ул. 27. Марта
- Плато испред „Дома здравља“, испред Грудног до Ваљевског пута

Б. БЛОКОВСКЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ	77.400 m²
<ul style="list-style-type: none"> • Блок између улица Светог Саве, Ђуре Јакшић и Бранка Радичевић • Блок између улица Светог Саве, Бранка Радичевић, Београдске и Булеvara Доситеја Обрадовић • Блок између улица Светог Саве, Драгољуба Поповић и Булеvara Доситеја Обрадовић • Блок између улица Светог Саве, Драгољуба Поповић и Трга Вука Караџић • Блок између улица Светог Саве, Булевар Доситеја Обрадовић, Генерала Јуришић и Георгија Јакшића • Блок између улица Булевар Доситеја Обрадовић, Генерала Јуришић и блока „Циглана“ • Блок између улица Булевар Доситеја Обрадовић, Слободана Пенезић и Георгија Јакшић, такозвана „Циглана“ • Блок између улица Булевар Доситеја Обрадовић, Слободана Пенезић и Дечјег обданишта • Блок у улици Краља Петра I • Блок Трешњицке улице (Вискозино насеље) 	
В. ДЕЛИМИЧНО УРЕЂЕНЕ И НЕУРЕЂЕНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ	76.700 m²
УРЕЂЕНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ	5.000 m²
<ul style="list-style-type: none"> • Зелене површине код Железничке станице, део око пруге до Фабрике „Нели“ 2.000 m² • Зелене површине десно од Бањског пута на Градилишту до реке Штире (код моста) 3.000 m² 	
НЕУРЕЂЕНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ	46.700 m²
<ul style="list-style-type: none"> • Шабачки пут (до Бензиске пумпе на Владића брду) • Ул. Милоша Поцерца • Паркинг код стадиона и хирургије • Ваљевски пут (до улице Марка Радуловић) • Ул. Партизанска • Ул. Саве Ковачевић • Ул. Мајор Јаше • Ул. Јанка Веселиновић • Ул. Италијанских добровољаца • Бањски пут (до Ул. Републике Српске) • Ул. Дринска (до пруге) • Ул. Луке Стевић 	
ПОВРШИНЕ око стадиона	10.000 m²
Улица Ленке Дунђерски (Лагатор)	10.000 m²
Г. ГРАДИЛИШТЕ	30.000 m²
Д. ГРАДСКИ БЕДЕМИ	14.100 m²

Ђ. ПРИЛАЗИ ГРАДУ Ул. Републике Српске 2.585m ² Сквер „Биљана“, Шабачки пут 1.700 m ² Шабачки пут (од бензинске пумпе на Владића брду до сквера „Биљана“ 25.000 m ² Ул. Марка Радуловића 5000 m ² Ваљевски пут (од Марка Радуловића до Тршића) 6.500 m ² Бањски пут 30.000 m ²	70.785 m²
Е. ПОСЛОВНО СТАМБЕНА ЗОНА „ЛАГАТОР“ Ул. Патријарха Павла 700 m ² Ул. Момчила Гаврића и Нова 1 до вртића Чаролија 800 m ² Зелена површина у Ул. Мине Караџић 2500 m ² Зелена површина у Ул. Патријарха Павла 7648 m ² Зелена површина у Ул. Милоша Поцерца 3000 m ² Линеарни парк на Лагатору 2162 m ²	16.810 m²
Ж. ШАНАЦ	9.000 m²
З. ГРАДСКИ ПАРК „ЛАГАТОР“ Парк шума „Лагатор“ 10.000 m ²	12.100 m² 10.000 m²
И. КОРИТО РЕКЕ ШТИРЕ	32.400 m²
Ј. ПАРК У ЛЕШНИЦИ	10.000 m²
К. Јавне зелене површине у Бањи Ковиљачи	295.081 m²
Бањски парк	108.700 m²
Парк-шума	134.600 m²

Остале јавне зелене површине	
ЗП стамбених објеката	1153 m²
Парк иза полицијске станице 1045 m ²	
Зел.површина нема испред зграде М.Тита 145- 108 m ²	
ЗП јавних установа	6028 m²
Дом здравља 2043 m ²	
Дом културе 1225 m ²	
Месна заједница 409 m ²	
Занатски центар 649 m ²	
Полицијска станица 394 m ²	
Аутобуска станица 481 m ²	
Део иза поште и Дома културе 467 m ²	
ЗП дуж саобраћајница	3300 m²
Ул. Маршала Тита 1660 m ²	
Ул. Војводе Степе 107 m ²	
Ул. Вере Благојевић 66 m ²	
Ул. Карађорђева 720 m ²	
Ул. Жикице Јовановића 345 m ²	
Ул. Карла Макса 103 m ²	
Ул. Првог Маја 92 m ²	
Ул. Филипи Кљајића 58 m ²	
Ул. Железничка 80 m ²	
Ул. Девина 69 m ²	
Неуређене зелене површине	20.000 m²
Ливада 550/9- 7915 m ²	
Простор иза Поште према Марковићима 1864 m ²	
Трг Анте Богићевића 4178 m ²	
Ракина чесма 698 m ²	
Поток поред ливаде 603 m ²	
Паркинг простор 1086 m ²	
Скретање из Ул. Карађорђева у Ул. Јована Цвијића 1851 m ²	
Илица 1294 m ²	
Улаз у бању према магацину Црвеног Крста 261 m ²	
Скретање према Граничној полицији 250 m ²	
Парк- чврсти застори	21.300 m²
УКУПНО:	74,42 ha 744.282 m²

Градске зелене површине обухватају оне површине које су у ужем градском језгру а то су: Градскитргови Јована Цвијића, Вука Караџића, Анте Богићевића, површине око споменика Вука Караџића и Војводе Степе као и улични травњаци. Ове површине имају карактер јавних површина и доступне су за коришћење свих грађана.

Блоковске зелене површине су површине унутар Стамбених блокова односно око стамбених зграда са колективним становањем па су оне на коришћењу станара.

Неуређене зелене површине су површине које су делимично уређене а то су периферне површине и површине дуж путних канала.

Корито реке Штире су површине самог корита – травњак и шкарпе насипа.

Развој подизања ових површина везан је за почетак изградње стамбених објеката за потребе радника и датирају од 1957. године када су највероватније извшена прва засађивања у улици Светог Саве. Како су грађени стамбени објекти за потребе Вискозе а касније и за друге субјекте у граду тако се вршило и озелењавања простора између објеката. Како је Вискоза била фабрика хемијског и физичког загађивања то се при озелењавању вршио одабир врста које су имуне на оваква загађивања.

Имајући у виду програмско периодично засађивање као и елементе загађеног града зеленило је имало заштитни карактер. Но и поред ових чињеница по заступљености врста дрвећа и жбуња Лозница спада у сам врх табеле градова Србије по разноврсности парковског дрвећа.

На подручју града, на зеленим површинама евидентирано је 112 врста разног дрвећа и шибља и то: 83 лишћара и 29 четинарских врста.

Градске зелене површине су углавном лоциране на простору ужег градског језгра и стамбеним блоковима. Вегетација односно засади су у добром бујном изгледу и представљају вредност града од непроцењиве вредности.

Парк у Бањи Ковиљачи и зеленило у Бањи Ковиљачи

Почеци развоја зелених површина на нашој територији везани су и за развој Бање Ковиљаче, односно почетком 20 века. Упоредо са изградњом грађевинских објеката формира се и парк на површини од 10,87 хектара у самом подножју Гучева. Просторно решење парка карактерише Барокни стил.

Парк се одликује богатством разноврсних биљних врста како дрвећа тако и жбуња са свим њиховим хортикултурним варијететима. Добро неговани травњаци са алејама бројних сорти ружа, и сезонског цвећа дају изврстан колорит боја.

Од дрвећа преовладавају лишћари са око 50 различитих врста док су четинари заступљени са око 40 врста. Међу лишћарима углавном аутохтоног порекла најбројнији засад су липе (*Tilia* sp), ситнолисна липа (*T. cordata*), крупнолисна липа (*T. platyphyllos*), бела или сребрнаста липа (*T. tomentosa*), брезе (*Betula pendula*), жешља (*Acer tataricum*), јавор (*A. pseudoplatanus*), планински јавор (*A. heldreichii*), глухаћ (*A. obtusatum*), смрдоклен (*A. intermedium*), клен (*A. campestre*), пајавац (*A. negundo*), и др., храста лужњака (*Quercus*

robur) са унесеним врстама дивљег кестена (*Aesculus hippocastanum*), леске (*Corylus avellana*), каталпе (*Catalpa bignonioides*), мечја леска или диволеска (*Corylus colurna*), софоре (*Sophora japonica*), црвенолисне букве (*Fagus sylvatica*) (Сл. бр 2), источни платан (*Platanus orientalis*), западни платан (*P. occidentalis*), јаворолисни платан (*P. acerifolia*), гледичје (*Gleditsia triacanthos*), лириодендрона (*Liriodendron tulipifera*), јаребике (*Sorbus aucuparia*), јаблана (*Populus nigra italica*), црвеног храста (*Quercus rubra*), ликвидамбра (*Liquidambar*), као и широке форме дуда (*Morus sp.*) и врбе (*Salix sp.*).

Међу четинарима најбројнији засад је *Pinus nigra* (црног бора), (Сл. Бр.4), *Picea sp.* (смрче) са врло ретким врстама смрче-*Picea glauca* (бела), *P. pungens* (бодљива), *P. obovata* (сибирска), *P. orientalis* (кавказска), *Abies spectinata* (сребрнасте јеле), *Cedrus atlantica* (атласки кедар), *Cedrus deodara* (хималајски кедар), *Taxodium distichum* (таксодијум), (Сл. бр. 3), *Sequoiadendron giganteum* (секвоја), *Pinus strobus* (вајмутовог бора), и *Pinus halepensis* (алепског), *Larix decidua* (ариш), *Thuja occidentalis* (западна туја), *Thuja gigantea* (висока туја), *Thuja orientalis* (источна туја).

Од многобројних врста лишћарског и четинарског жбуња истичу се примерци: магнолије- *Magnolia* sp. (Сл. Бр 5.) тисе- *Taxus baccata* (Сл.бр. 6) и шимшира- *Vuxus sempervirens* (Сл. бр. 7).

Посебну вредност зелених површина у бањи чини Парк – шума као наставак парка уз падине Гучева а површином од 13,46 ха представља право богатство. Шума је изданичког порекла обрасла аутохтоним врстама храста: лужњака (*Quercus robur*), цера (*Q. Cerris*), горуна (*Q. Petraea*), сладуна (*Q. Farnetto*), граба (*Ostrya carpinifolia*), букве (*Fagus sylvatica*) уз засад багрема (*Robinia pseudoacacia*), црног бора (*Pinus nigra*) и смрче (*Picea abies*), сада има карактер праве високе шуме солидног стања.

Постојеће стање парковских површина без обзира на све измене и допуне које су биле за ово време су задржале основне естетске и функционалне одлике класичног парка што Бању Ковиљачу сврстава у сам врх бања у Србији. Садашњи степен одржавања парка је задовољавајући уз могућност даљег побољшавања и обогаћивања структуре и садржаја парка.

Незадовољавајуће стање је пре свега у Парк– шуми и то већем делу нерачунајући само околину „Три чесме“. Чишћењем и крчењем оструге, коприве и зове са преласком на уредно кошење оформиле би се травнате површине. Изградњом стаза и простора за игру а уз постављање клупа и реквизита за игру деце, ова зелена површина постала би уточиште за много већи број посетилаца и гостију. Имајући у виду старост дрвећа око 100 година и присуство већег броја сувих стабала и ломова неопходно је извршити сечу свих сувих стабала као и стабла која угрожавају безбедност натрула суволомна под углом преко 30°. На места посечених засадити оне врсте дрвећа и жбуња које су атрактивне а

које су већ присутне и својим изгледом гарантују бољи и дуговечнији изглед парковских површина.

Друге зелене површине у Бањи су простори око јавних објеката, дрвореди, зеленило индивидуалних окућница, око стамбених објеката, заштитни појасеви, приобаље, зеленило рекреативних површина и околни воћњаци.

Ове површине под зеленилом су неуједначеног квалитета како по структури дендролошког материјала тако и по концепту уређености и заступљености дендролошких врста. Од горе наведених површина површине око здравствене станице и „Дома културе” су у стању које одаје утисак уређености и одржавања.

Из општег назива и описа градских зелених површина у Лозници и другим местима издвојићемо неке површине које својом локацијом и неким елементима одају слику и оправдавају назив парка (иако неке од њих по свом типу припадају блоковском и јавном зеленилу тргова и скверова):

Зелене површине на Тргу Вука Караџића

Зелене површине овог трга и површине око Вуковог споменика чине, да овај део града буде препознатљив као град зеленила. У 2009. год. реконструкцијом трга, односно изградњом кружног тока извршена је комплетна обнова травњака а површине су оивичене зидом од камене коцке са засадима разног цветног и жбунастог колорита., чиме се добила трајна заштита од гажења.

На овом простору су и калемљене форме дуда а од биљни врста то су: *Liquidambar styraciflua*, *Liriodendron tulipifera* *Albovariegatum*, *Catalpa bignonioides* *Globosa*, *Acer platanoides* *Globosa*, *Sophora japonica* *Pendula*, *Salix* *sp.* *Integra* *flamingo*, *Albizia julibrissin*, *Chamaecyparis lawsoniana* *Columnaris* *blue*, *Chamaecyparis lawsoniana* *Globus*, *Buxus sempervirens* *Ball*, *Fotinia* *sp.* *Red robin*, *Prunus laurocerasus*, *Euonymus fortune* *Albovariegatum*, *Berberis thunbergii* *Atropurpurea*, *Lonicera pileata*, *Skimia japonica* *Rubella*, *Lavandula officinalis*, *Stachys lanata*, *Festuca glauca*, *Geranium sanguineum*, *Vinca minor*, *Rosa*, *Begonia semperflorens*, *Osteospermum*.

Трг Јована Цвијића –

Ова зелена површина је у строгом центру града и представља један од привлачнијих зелених простора у граду али је његова површина недовољна за број посетилаца који му

гравитира. Прва засађивања извршена су 1969. године. У централном кружном делу постављен је споменик Јована Цвијића. Специфичност ове зелене површине је у томе што се на малом простору налазе све форме дрвећа како лишћара тако и четинара а посебно се истиче низ жалосног дуда, који је орезивањем добио посебну декоративност.

Бројне врсте које су заступљене у парку су:

Abies alba, *Pinus nigra*, *Picea pungens*, *Picea omorica*, *Cedrus atlantica*, *Betula verucosa*, *Aesculus hippocastanum*, *Acer saccharinum*, *Liquidambar styraciflua*, *Fraxinus angustifolia*, *Fraxinus pensilvanica*, *Populus nigra* var. *pyramidalis*, *Cornus alba*, *Sophora japonica*, *Buxus sempervirens*, *Quercus rubra*, *Prunus pisardi*, *Mahonia aquifolium*, *Forsythia europea*, *Berberis thunbergia*, *Magnolia liliflora*, *Weigela florida*, *Pyracantha orange glow*, *Morus nigra pendula*, *Tilia cordata*, *Tilia tomentosa*, *Ligustrum ovalifolium*, *Juniperus* sp., *Chamaecyparis lawsoniana*, *Thuja orientalis*, *Thuja plicata*, *Thuja pyramidalis*, *Tamarix pentandra*, *Philadelphus cor.*

Парк код железничке станице

Налази се у ужем центру града између железничке станице, аутобуске станице, фабрике „НЕЛИ” и стамбене колоније. Ова површина је повезана са парком код Основне школе „Кадињаче” те чини највећу зелену површину у граду. Изградња ове зелене површине започета је 1975. године. Сада је оформљен парк са клупама, трим стазом и спортским тереном.

На овом простору се налазе следеће врсте:

Abies alba, *Pinus nigra*, *Picea pungens*, *Picea abies*, *Picea omorica*, *Cedrus atlantica*, *Betula verucosa*, *Acer campestre*, *Acer platanoides*, *Liquidambar styraciflua*, *Fraxinus angustifolia*, *Fraxinus excelsior*, *Cornus alba*, *Buxus sempervirens*, *Quercus rubra*, *Mahonia aquifolium*, *Forsythia europea*, *Berberis thunbergia*, *Magnolia liliflora*, *Weigela florida*, *Pyracantha orange glow*, *Ligustrum ovalifolium*, *Juniperus* sp., *Chamaecyparis lawsoniana*, *Thuja orientalis*, *Philadelphus cor.*, *Pseudotsuga menziesii*, *Sorbus aucuparia*, *Aesculus hippocastanum*, *Symphoricarpos albus*, *Symphoricarpos orbiculatus*, *Ulmus carpinifolia*, *Pinus mugo*, *Prunus laurocerasus* и др.

Парк код Основне школе „Кадињача”

Налази се на простору од градских бедема односно корита реке Штире до улице Георгија Јакшића која га одваја од парка код железничке станице. Озелењавање овог простора је започето 1975. године а заокружено 1981. године садњом „88 бреза” које сада доминирају овим простором.

Парк је опремљен клупама и дечијим реквизитима. На овом простору поред брезе доминирају кедрови, а ту су и следеће врсте:

Sophora japonica, *Juglans nigra*, *Betula pendula*, *Cedrus atlantica*, *Cedrus deodara*, *Abies alba*, *Picea pungens*, *Picea abies*, *Prunus cerasifera*, *Aesculus hippocastanum*, *Pinus nigra*, *Platanus acerifolia*, *Acer saccharinum*, *Acer platanoides*, *Salix matsudana*, *Tilia tomentosa*, *Tilia parvifolia*, *Tilia grandifolia*, *Fraxinus pensilvanica*, *Quercus rubra*, *Ginkgo biloba*, *Berberis buxifolia*, *Symphoricarpos albus*, *Symphoricarpos orbiculatus*, *Thuja gigantea*, *Chamaecyparis lawsoniana*, *Juniperus chinensis*, *Mahonia aquifolium* и др.

Парк „Шанац” споменик Војводе Степе

Ова зелена површина је на истоименом брду „Шанац” који се уздиже изнад града према Тршићу.

За сад је у развоју само дрвеће али је у добром стању, недостају жбунасте форме а добро би дошли и цветни елементи. Следеће врсте су присутне:

Picea pungens, *Picea abies*, *Prunus cerasifera*, *Abies alba*, *Acer pseudoplatanus*, *Acer campestre*, *Tilia parvifolia*, *Salix alba*, *Juglans regia*, *Rhus typhina*, *Populus x euramericana*.

Парк код „Соколане”

Налази се у центру града и заузима простор од Трга Вука Караџића према аутобуској станици. Имајући у виду да се на овом простору налази први спортски објекат у граду, односно прва спортска дворана још из времена „соколских друмова” а где се и сада одвијају спортске активности младих. Овај простор иако има карактер блоковског зеленила сврстали смо га у парковске површине а и због флукуације пролазника – центар града – аутобуска станица. А чињеница да се ова зелена површина налази тик уз Трг Вука Караџића са изузетно репрезентативном зеленом површином и објектима овог града, говори о потреби да се и овај простор осавремени и то пре свега изградњом савременог коловоза за прилаз објектима и паркинг просторима а стазе поплучају јер су сад макадамске израде.

Парк у Лешници

У центру Лешнице налази се парковска површина са савременим пешачким стазама комбинација коцка-асфалт. А декоративним зидом од коцке са комбинацијом жардињера и капија је оивичена што ову површину чини пријатном и безбедном за одмор. Прво засађивање извршено је 1953. год., и површина је претворена у зелену оазу. У плану је садња жбунасти форми којих сада нема.

У парку су заступљене следеће врсте: *Quercus cerris*, *Tilia parvifolia*, *Tilia tomentosa*, *Aesculus hippocastanum*, *Platanus acerifolia*, *Carpinus betulus*, *Abies alba*, *Pinus nigra*, *Celtis australis*, *Sophora japonica*, *Ginkgo biloba* и др.

Од осталих јавних зелених површина у граду Лозници може се споменути и:

- парк уз стару цркву - представља изразити али недовољно искоришћени и афирмисани природни и културни потенцијал града.

- линеарни парк – дрворед уз реку Штиру представља једну од најзначајнијих зелених површина у граду како због свог квалитетног стратешког положаја тако и због фонда зеленила.

Посебно треба издвојити градски парк на Лагатору као и линеарни парк чија је реализација у току и који представљају украс града.

Дрвореди и зелене површине уз саобраћајнице

Зелене површине око прилазних путева граду су делимично уређене Шабачки пут, бањски пут, улица Републике Српске и дуж главних приступа центру у већем броју улица унутарградског ткива. Разноврсни су по врстама, старости, виталности и изгледу. Релативно добро су одржавани али је потребно преузимати одговарајуће мере неге, заштите и обнове болесних стабала.

Лозница је град са значајним зеленим површинама које у већем делу одају слику уређености и опремљености. Парк у Бањи Ковиљачи је један од највећих и најлепших бањских паркова у Србији. Лозницу карактерише и висок стандард зелених површина по становнику.

Како природне вредности градског простора представљају предуслов остваривања еколошке функције отворених простора у граду формирање система зеленила је од посебног значаја за планирање развоја градског система отвореног простора. Пажња се мора посветити унапређењу заступљености свих врста зеленила, зеленим коридорима и заштитним појасевима дуж саобраћајница.

Приоритет у области заштите и унапређења јавних зелених површина на подручју града Лознице је израда катастра зелених површина како дендролошки тако и катастарски снимак садашњег стања. Израдом катастра би се добила целовита и заокружена слика стања зелених површина а избегло би се непланско уништавање зелених површина. Израда катастра зелених површина у виду одговарајуће базе података као информационе основе ствара услове за формирање система зелених површина који се предвиђа планским документима.

Даљи развој јавних зелених површина у Лозници подразумева квантитативно и квалитативно побољшање структуре зелених површина - формирање нових зелених површина, реконструкција постојећих – поготово санитарна сеча у парку у Бањи Ковиљачи, дендролошко обогаћивање.

Један значајан сегмент зелених површина које би град требао да има је парк шума која за сада не постоји иако је околина богата шумама. Остаје на граду да по обезбеђивању потребних финансијских средстава и решавању имовинских односа исту уреди за свакодневни и викендашки одмор, чиме би се растеретила излетишта Троноша и Тршић, а грађани имали у близини простор за поподневни одмор.

Битан сегмент је и заштита зелених површина, функционисање комуналне милиције би требало да је побољша, али сигурно је да без развијене свести грађана да су зелене површине извор здравља и да су брига свих нема напретка.

Потребно је на свакој парцели, приликом техниче документације, обезбедити Планом прописани проценат зелених површина. Планиране и изведене зелене површине се не могу смањити сем у циљу подизања дечијих и рекреативних игралишта.

Обавезе управљача јавних зелених површина је да:

- припрема потребне елементе у циљу израде плана и програма подизања и одржавања зелених површина,
- припрема потребне податке и обрађује примљене понуде за подизање и одржавање зелених површина,
- врши надзор над изградњом, обновом, одржавањем и чувањем зелених површина,
- давање радног налога извођачу радова и сарадња са изабраним извођачима
- врши контролу рачуна и ситуација везаних за извршење радова по издатим налозима за рад у законском року. По пријему потребна документа оверава, ликвидира и предаје их на даљу обраду у финансијску службу,
- прати здравствено стање на зеленим површинама у граду у зависности од вегетационог циклуса у току године и предузима одговарајуће мере,
- сарађује са урбанистом пројектантом при изради урбанистичких планова који се односе на хортикултуру,
- прикупља урбанистичку и другу документацију потребну за изградњу зелених површина,
- води евиденцију, проучава стање и предлаже органима управљања мере у циљу реализације усвојених планова и програма из свог делокруга рада,
- сарађује са инспекцијским органима Града Лозница и другим органима у оквиру свог делокруга рада,
- планира и врши контролу декорације града за државне и републичке празнике, јавне манифестације у граду,
- обавља и друге послове који непосредно произилазе из описа послова а одговарају стручној спреми радника,
Контрола извршених радова на терену

Одржавање јавних, зелених површина на територији града Лозница, према Програму за 2024. годину поверено је КЈП „Наш Дом” чију основну делатност представљају послови који се финансирају од стране Град Лозница и то на основу Уговора о извођењу радова на одржавању јавних, зелених површина на територији града Лознице.

Сепарат о техничким условима зеленила би требало бити интерни документ, тј. смерница за издавање Услови за пројектовање и изградњу, где би се одредила ограничења и правила која се тичу зеленила и све оно што поменути Одлуке и Правилници не садрже. За све појединачне услове за пројектовање и изградњу препорука ЈП „Лознице развој“ је да се инвеститори грађевинских и других радова обратe Предузећу за издавање техничких услова.

- Важно је редовно пратити и евалуирати стање зеленила како би се осигурало да се циљеви сепарата ефикасно остварују.

Обрађивач:

Директор:

Јелена Николић с.р.

Никола Драгићевић с.р.

Стручни сарадник за зеленило и хигијену